

- **Ansvar for regnskapsførere**
- **Nærmere om forsikringsdekningen**

Per Oddvar Pallum og Stein Uhnger

AGENDA

- Rettslig rammeverk
- Profesjonsansvaret
- Enkelte typetilfeller belyst med rettspraksis
- Forsikring
- Gode råd på veien

RETTLIG RAMMEVERK FOR REGNSKAPSFØRERE

REGELVERK

- Regnskapsførerloven 18. juni 1993 nr. 109
 - NOU 1983:20 Regulering av regnskapsføreryrket
 - Ot. prp. 51 (1992 93)
 - Innst . O. nr. 116 (1992 93)
- Forskrift om autorisasjon for regnskapsførere 8. februar 1999 nr. 196
- Standard om god regnskapsføringsskikk (GRFS)
 - Standard av juni 2014, oppdatert november 2014, mai 2016 og juni 2017, utarbeidet av Regnskap Norge, Økonomiforbundet og Den norske Revisorforening
- Etisk regelverk for regnskapsførere
 - Vedtatt av generalforsamlingen i Regnskap Norge 17. juni 2011, endret 15. juni 2012
- Regnskaps- og bokføringsloven med tilhørende forskrifter
- Annen lovgivning

NOU 2018: 9 Forslag til ny lov om regnskapsførere

- Forslaget til ny lov viderefører i hovedsak innhold og omfang på reguleringen fra gjeldende regnskapsførerlov

Enkelte hovedpunkter

- Det tydeliggjøres i lovforslaget at plikten til å utpeke en statsautorisert regnskapsfører som ansvarlig for hvert regnskapsoppdrag, ligger hos regnskapsforetaket. Den som utpekes må ha nødvendig kompetanse og kapasitet til å utføre oppdraget. Den oppdragsansvarlige skal sørge for at kravene til oppdragsutførelsen mv. blir overholdt.
- Viderefører at et regnskapsforetak skal opprette skriftlig oppdragsavtale med oppdragsgiveren for hvert regnskapsoppdrag
- Utvalget foreslår at regnskapsforetakene skal oppbevare sin oppdragsdokumentasjon i fem år etter regnskapsårets slutt. Det gjeldende kravet om ti års oppbevaringstid for deler av dokumentasjonen, foreslås opphevet.

NOU 2018: 9

GENERELT OM PROFESJONSANSVARET

PROFESJONSANSVARET

- Ulovfestet profesjonsansvar (strengt uaktsomhetsansvar)
- Rt . 1995 s. 1350 (Megler/takstmann dommen)

«Det gjelder i utgangspunktet et strengt ulovfestet uaktsomhetsansvar for profesjonsutøvere. Likevel er det et visst spillerom før atferd som kan kritiseres, må anses som erstatningsbetingende uaktsomhet»
- Rt . 2002 s. 286 (revisoransvar)

«Vi er på et fagområde hvor det stilles høye kvalitetskrav til den tjenesteyting som gis, og hvor det må gjelde et strengt profesjonsansvar»
- LG 2018 170136 (Regnskapsføreransvar)

«Spørsmålet for lagmannsretten er om A ved utførelsen av oppdraget handlet i strid med det som kan forventes av en normalt dyktig og ansvarsbevisst regnskapsfører»
- Gjentatt av domstolene i en rekke saker

NOU 2018:9

Ingen endringer om erstatning i nytt lovforslag

«Mislighold, inkludert kontraktsrettslig erstatningsansvar, bør fortsatt reguleres av alminnelige kontraktsrettslige prinsipper. Etter Utvalgets oppfatning faller dette utenfor rammen for regnskapsførerloven, som rammes inn av ordningen for godkjenning av regnskapsførere. Etter Utvalgets syn er det ikke påkrevd med lovgivning om det kontraktsrettslige for å beskytte partene. Et regnskapsoppdrag er et avtaleforhold mellom profesjonelle parter. Etter Utvalgets vurdering regulerer gjeldende ulovfestet kontraktsrett avtaleforholdet mellom regnskapsfører og oppdragsgiver på en god måte»

AVTALENS BETYDNING

- Den konkrete ansvarsvurderingen oppdragsavtalen
- NOU 2018: 9 punkt 6.3.1:
«En autorisert regnskapsfører som ikke utfører oppdraget i henhold til gjeldende lovkrav og regnskapsføringsskikk, vil kunne bli erstatningsansvarlig overfor oppdragsgiveren for brudd på oppdragsavtalen»
- Regnskapsførerloven § 3 lovpålagt plikt til skriftlig oppdragsavtale:
«Autorisert regnskapsfører skal opprette skriftlig oppdragsavtale med oppdragsgiveren. I avtalen angis de regnskapsfunksjoner og andre oppdrag som skal utføres av regnskapsføreren, og for hvilken tid oppdraget skal gjelde»

AVTALENS BETYDNING

LB-2018-7793

- Regnskapsfører og regnskapsførerfirma frifunnet for erstatningskrav fra kunde etter betaling av en forfalsket skattefaktura
- «*Vurderingen av om Nordic er erstatningsansvarlig for tapet TSS har lidt etter å ha betalt den forfalskede skattefakturaen, må baseres på oppdraget Nordic hadde påtatt seg overfor TSS*»
- Lagmannsretten: «Lagmannsrettens konklusjon er at kontroll av betalingsdetaljer i fakturaer vedrørende skattekrav ikke var omfattet av avtalen fra 2012 mellom TSS og Nordic, og at det heller ikke var etablert en praksis for at det skulle gjøres»

OMSORGSFORPLIKTELSE

LB-2005-42548

«Ved avgjørelsen om det foreligger erstatningsbetingende opptreden fra en advokat, er det naturlig å ta utgangspunkt i det oppdraget advokaten har fått og om det utført på en faglig tilfredsstillende måte.

En kan imidlertid ikke stanse med dette.

I forbindelse med utførelsen av et oppdrag kan det oppstå eller bli avdekket uventede risiki som står i sammenheng med oppdraget. I så fall vil det kunne kreves at av advokaten at han identifiserer slike risiki og tar adekvate eller hensiktsmessige skritt for å eliminere dem, eller i det minste at han informerer klienten slik at denne får et tilfredsstillende grunnlag for selv å treffe de nødvendige beslutninger.»

OMSORGSFORPLIKTELSE

LB-2018-7793

- Betaling av forfalsket faktura
- «Under profesjonsansvaret ligger også en omsorgs og lojalitetsforpliktelse, som TSS anfører at Nordic handlet i strid med da selskapet unnlot å sjekke fakturadetaljene. Spørsmålet er om det forelå forhold som Nordic burde forstått var av stor viktighet for TSS»
- Forfalskningen av fakturaen var «ikke så iøynefallende at det er brudd på omsorgs og lojalitetsforpliktelsen at feilene ikke ble oppdaget»

OMSORGSFORPLIKTELSE

TOSLO-2012-198568

« Merisma har gjort gjeldende at det ikke var mulig å føre regnskapet på en forsvarlig måte som følge av at det aldri mottok nødvendig informasjon/dokumentasjon fra TT Services. Retten legger imidlertid til grunn at Merisma aldri formidlet dette til TT Services. Det er riktig nok dokumentert at Merisma stilte spørsmål og etterlyste informasjon, men det fremgår ikke noe sted at Mersima ga beskjed om at man som følge av manglende dokumentasjon/informasjon mente seg ute av stand til å føre regnskapet på en forsvarlig måte og ute av stand til å levere avtalte regnskapsrapporter. Dette var informasjon av helt vesentlig betydning som TT Services etter rettens syn utvilsomt hadde krav på å få»

«Det foreligger klare brudd på bestemmelser i GRFS ... En kunde må kunne forvente at regnskapsføreren raskt gir klar beskjed dersom regnskapsføreren mener seg ute av stand til å utføre det avtalte oppdrag på grunn av manglende dokumentasjon.»

RETTSPRAKSIS

RETTSKILDESITUASJONEN

- Begrenset med rettspraksis for regnskapsføreransvar
 - Betydningen av dommer for andre profesjoner
 - Revisoransvar
- Avgjørelser fra Finansklagenemda
- Klagenemden for revisor og regnskapsførersaker
 - Behandler klagesaker over Finanstilsynets vedtak knyttet til revisorer og regnskapsførere.
 - Klager på avslag på søknader om tillatelse, og klage på vedtak om tilbakekall av tillatelse

RETTSKILDESITUASJONEN

KRR 2013 526

«Etter Klagenemdas vurdering er avstemming av balanse og resultatposter en helt sentral del av de plikter som påligger en autorisert regnskapsfører»

KRR 2018 4019

«(...) å gjennomføre pliktige avstemninger er helt avgjørende for å sikre at et regnskap gir korrekt informasjon ... Når en regnskapsfører ikke gjennomfører avstemninger, eller bare gjør dette delvis, innebærer dette at regnskapsfører ikke har ivaretatt en av de vesentligste oppgavene i et regnskapsføringsoppdrag»

En rekke saker fra klagenemda om regnskapsføreres mangelfulle eller manglende avstemninger som fører til tilbakekall av autorisasjon, se KRR 2017 4406, KRR 2017 2790, KRR 2014 3931 mv.

FEILUTBETALINGER

- Dom fra Oslo tingrett av 7. september 2017

Grunnet en tidligere feilbetaling til en fast leverandør, hadde regnskapsfører en mailkorrespondanse med leverandøren for å få riktige betalingsopplysninger. Mailen ble hacket. Datakriminelle utga seg for å være leverandøren og ga regnskapsføreren nye betalingsinstruksjoner

«Utbetalinger i henhold til avtale og fullmakt er en grunnleggende forutsetning ved oppdrag som regnskapsfører. En utbetaling i strid med daglig leders instruksjoner må anses som et avvik fra forsvarlig yrkesutøvelse, og utenfor det rom for kritikkverdig atferd som aksepteres»

«[regnskapsfører] kunne eksempelvis ha tatt opp endringene fra fakturaen med [daglig leder] og bedt om kreditnota og ny faktura fra [leverandør]»

«Som autorisert regnskapsfører må det forventes at [regnskapsfører] var bevisst på de potensielle problemene ved en utbetaling i strid med de attesterte fakturaene»

FEILUTBETALINGER

LB-2018-7793

- En regnskapsfører som hadde betalt en forfalsket skattefaktura ble frifunnet for erstatningskrav fra kunde
- Lagmannsretten kom til at kontroll av fakturadetaljer og KID nummer ikke var en del av regnskapsførers oppdrag
- «Det er ikke holdepunkter for at kontroll av fakturadetaljer var tema under kontraktsforhandlingene. Selve avtalen bærer ikke spor av det ... I denne situasjonen har det formodningen mot seg at det ble avtalt at Nordic skulle kontrollere fakturadetaljer i fakturaer selskapet fikk tilsendt»
- Uttalelse om at det «under profesjonsansvaret ligger en omsorgs- og lojalitetsforpliktelse», men i dette tilfellet var ikke denne brutt da forfalskningen var vanskelig å oppdage.

RÅDGIVNING

Må tåle å bli vurdert som rådgiver dersom regnskapsfører innlater seg på å gi råd om rettsregler

Rt 1989 s. 1318

«Når det gjelder en advokats kjennskap til lovstoffet, kan ikke uvitenhet om enhver rettsregel karakteriseres som grov uaktsomhet. Men dreier det seg om en regel på et sentralt område, som for eksempel familieretten eller arveretten, vil uvitenhet lett måtte betegnes som grovt uaktsom»

LG-2012-159771

«Når en advokat innlater seg på et oppdrag, må klienten kunne forvente at advokaten har den nødvendige kompetansen, eller, i det minste, tilegner seg denne kompetansen.»

**ANSVAR
REGNSKAPSFØRER
VS
KUNDE**

LB-2009-105299

«Etter bevisføringen legger lagmannsretten til grunn at advokat A nærmest kritikkkløst førte i pennen det partene, først og fremst uttrykt gjennom C, anga at de ønsket å avtale. Det ligger klart under advokatansvaret å etterprøve den fremgangsmåte som klientene skisserer. Dette gjelder særlig med tanke på om avtalen er gjennomførbar i forhold til klientenes uttrykte mål.»

**ANSVAR
REGNSKAPSFØRER
VS
KUNDE**

TOSLO-2012-198568

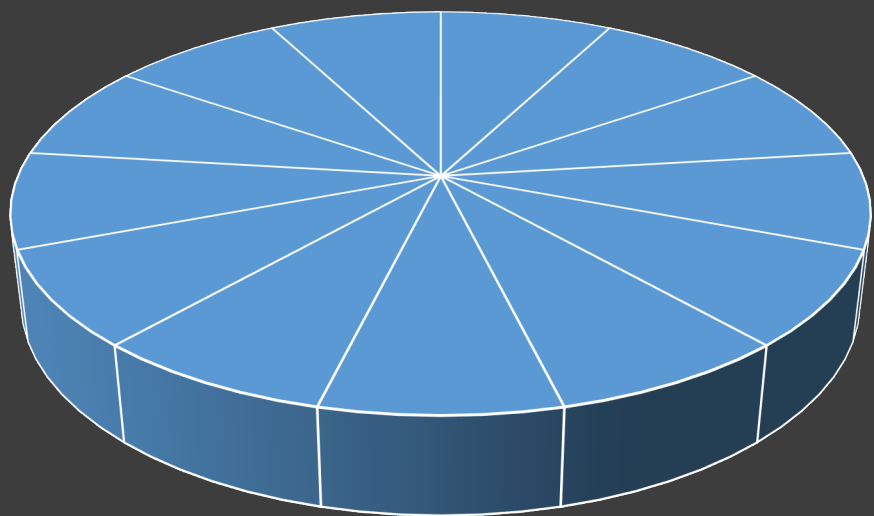
«Merisma har gjort gjeldende at det ikke var mulig å føre regnskapet på en forsvarlig måte som følge av at det aldri mottok nødvendig informasjon/dokumentasjon fra TT Services. Retten legger imidlertid til grunn at Merisma aldri formidlet dette til TT Services. Det er riktig nok dokumentert at Merisma stilte spørsmål og etterlyste informasjon, men det fremgår ikke noe sted at Mersima ga beskjed om at man som følge av manglende dokumentasjon/informasjon mente seg ute av stand til å føre regnskapet på en forsvarlig måte og ute av stand til å levere avtalte regnskapsrapporter.»

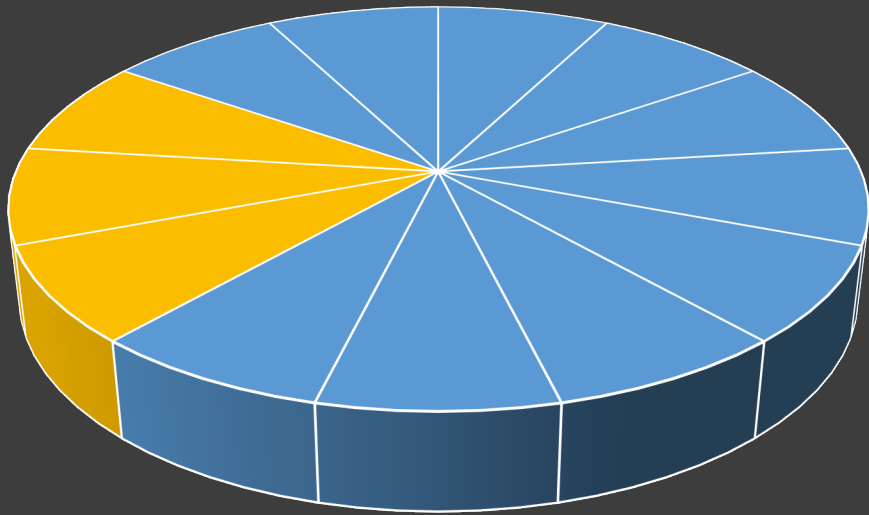
**ANSVAR
REGNSKAPSFØRER
VS
KUNDE**

TNOST-2005-59508

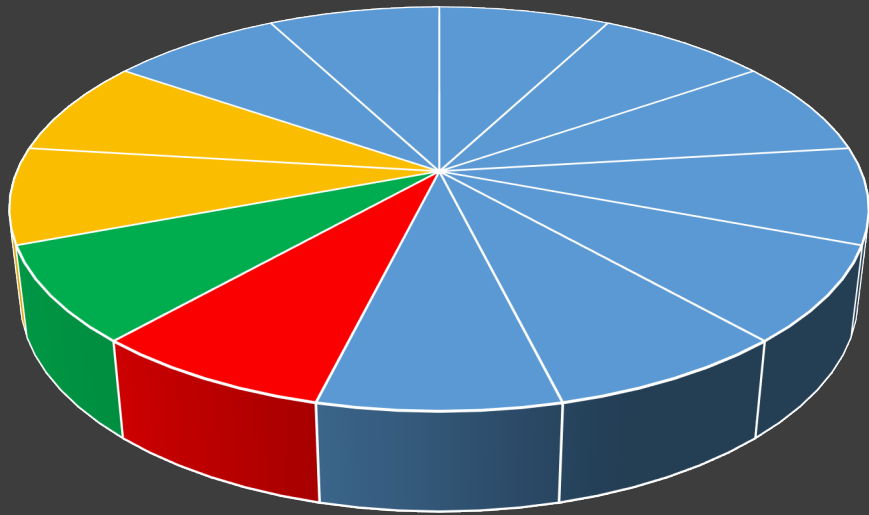
«Det er i denne forbindelse ikke egnet til å fritta for ansvar å anføre at man hadde tillit til kunden. Det må antas å ha fremstått som rimelig klart at kunden i dette tilfelle ikke var i besittelse av mye innsikt i regnskaps og skattespørsmål»

- Profesjonsansvar
- Styreansvar
- Kriminalitet
- Cyber

- Uriktig rådgivning
- Annet mangelfullt utført oppdrag

- Annen uriktig og feil rådgivning
- Annen uriktig feil rådgivning mva
- Brudd på omsorgsforpliktelsene
- Tilleggsskatt på grunn av feil eller mangler i skattemelding etc

FORSIKRINGEN

Profesjonsansvarsforsikring

Når kan regnskapsfører komme i ansvar og hva dekker Profesjonsansvarsforsikringen....?

Oslo 26.04.2021

Hva dekker forsikringen?

§

Ansvarsforsikring

FORSIKRINGSBEVIS

§

Ansvarsforsikring

	Dekkes
FORMUESANSVAR	
Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)	Føretak som er nevnt i forsikringsbeviset
Hvor forsikringen gjelder	I Norden
Hvilket ansvar dekkes	<p>Erstatningsansvar for <u>formuesskade</u> når:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skaden er skjedd under <u>utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset</u>, - sikrede er erstatningsansvarlig i henhold til gjeldene rett og - <u>skriftlig erstatningskrav blir fremsatt mot sikrede eller Gjensidige i forsikringsperioden (claims made prinsippet)</u> <p>Utover dette dekkes erstatningsansvar for skade på tredjemanns person eller ting når skaden har skjedd i egenskap av eier eller bruker av kontorlokalet og når sikrede er på kundebesøk.</p>

REGNSKAP NORGE

REGNSKAP NORGE

Formuesskadeansvar

Profesjonsansvar

første gang mottok et skriftlig krav

HVA DEKKES IKKE ?

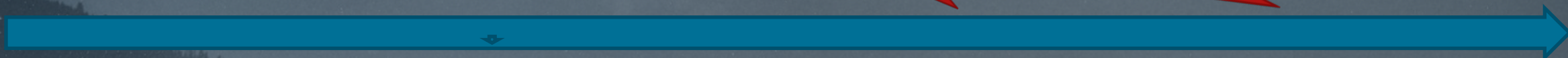
- Kontraktsansvar
- Erstatningsansvar for formuestap påført sikredes familie
- Ansvar relatert til egne båter, dagbåter, straffebåter, overtredelsesgebyr, punitive damages, exemplary damages og lignende
- Erstatningsansvar i forbindelse med skatterådgivning, ut over det som er en naturlig og integrert del av utførelsen av regnskapsfører oppdraget
- Erstatningsansvar i forbindelse med investeringsrådgivning
- Erstatningsansvar som følge av feilaktig utbetaling/overføring av penger med mindre et eventuelt tilbakesøkningskrav ikke fører frem
- Erstatningsansvar for kontraktsmedhjelper når kontraktsmedhjelperen utøver annen virksomhet enn den sikrede er dekket for i henhold til virksomhetsbeskrivelsen i forsikringsbeviset
- Erstatningsansvar for kontraktsmedhjelper utover det som forsikringstaker selv vil være erstatningsansvarlig og kontraktsrettslig ansvarlig for

- Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i henhold til skadeserstatningsloven § 3-5 (oppreising) og § 3-6 (erstatning for ærekrenking og krenking av privatlivets fred)
- Erstatningsansvar i egenskap av styre, styremedlem, varamedlem og medlem av bedriftsforsamling. Bestemmelsen gjelder også for sikredes ansatte i slike verv
- Erstatningsansvar overfor medeier eller overfor mor/datterselskap, eller virksomhet som disponeres av sikrede, eller hvor sikrede eller dennes familie har mer enn 50 % eierinteresse
- Erstatningsansvar etter skadeserstatningsloven § 1-6 (ansvar for skade voldt ved korrupsjon)
- Erstatningsansvar som følge av brudd på immaterielle verdier som varemerke, design, patent, opphavsrett (copyright), domenenavn, foretaksnavn og bedriftshemmeligheter
- Solidaransvar ved manglende aksjeinnskudd, jfraksjeloven § 2-10

Claims made (konstateringsprinsipp)

Dekning

Skade årsak

feilen gjøres

Skade konstatert

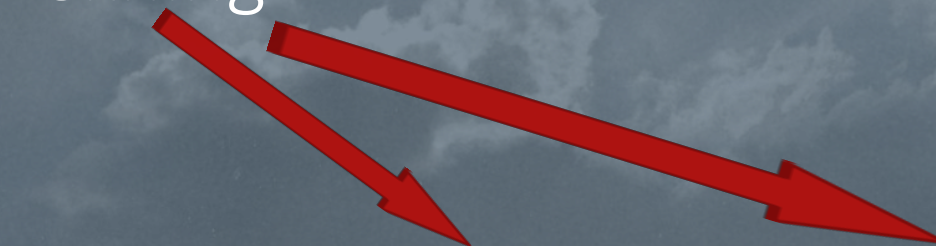
feilen oppdages

Krav fremsatt (claims made)

Melding om omstendigheter

Kravet fremsettes

KORT OM HVA DU GJØR HVIS DU MOTTAR KRAV

MELDEFRIST – så raskt som mulig, senest 1 år etter melding/krav er mottatt.

IKKE ERKJENN ANSVAR, da er løpet kjørt

Overlat til Gjensidige å ta stilling til ansvar !

REGNSKAPSFØRERVIRKSOMHET

Hva er nå det

HVA ER INNAFOR OG UTAFOR?

Hva ligger innenfor begrepet
regnskapsførervirksomhet ?

Regnskapsførervirksomhet...

Hvorfor er det viktig å vite dette ?

Hvis du gjør noe som ikke faller innenfor begrepet regnskapsførervirksomhet, da kan du stå uten forsikringsdekning

Rammen for forsikringsdekningen.....

- Verden er dynamisk – det meste endrer seg over tid, slik er det også med regnskapsførervirksomheten.
- Det som er «utafor» i dag, kan være «innafor» i morgen.
- I bunn ligger imidlertid at det som til enhver tid er lovlig regnskapsførervirksomhet er «innafor», med mindre det er spesielt unntatt i forsikringen.

NÅR ER DU OMFATTET?

Lov om autorisasjon av regnskapsførere [regnskapsførerloven]

§ 2.Regnskapsføring m.v.

Som regnskapsføring etter denne lov regnes utføring av oppdragsgivers plikter etter regnskaps- og bokføringslovgivningen og utarbeidelse av oppgaver og opplysninger for oppdragsgiver som denne skal gi i henhold til lov eller forskrift.

Autorisert regnskapsfører skal utføre sine oppdrag i samsvar med bestemmelser i og i medhold av lov og i samsvar med god regnskapsføringsskikk.

God regnskapsføringsskikk !

GOD REGNSKAPSFØRINGSSKIKK (GRFS)

Standard av juni 2014, oppdatert november 2014 og mai 2016, utarbeidet av Regnskap Norge, Økonomiforbundet og Den norske Revisorforening

2.6 Kompetanse Regnskapsførervirksomheten skal ha **tilstrekkelig kompetanse** til å utføre sine oppdrag i samsvar med oppdragsavtaler og krav gitt i eller i medhold av lov.

Regnskapsførervirksomheten skal kun påta seg rådgivningsoppgaver dersom virksomheten har egen eller innleid kompetanse på det aktuelle området. Regnskapsførervirksomheten skal ikke påta seg oppgaver i strid med domstollovens bestemmelse om **rettshjelpsvirksomhet**.

Regnskapsfører bør i alminnelighet stille seg disponibel for oppdragsgiver i spørsmål relatert til regnskapet og annet som naturlig hører til regnskapsføreroppdraget, herunder blant annet regnskapsanalyser, kalkulasjoner, driftsplanlegging, budsjettering, og skatte- og avgiftsspørsmål inklusive klager og endringssaker. Dersom forutsetningene for å bistå oppdragsgiver ikke er til stede, bør oppdragsgiver anbefales å søke kompetent bistand.

«Innafor»ikke uttømmende

- Regnskapsvurderinger, valg av regnskapsprinsipper og «regnskapsspråk»
- Rådgivning som springer ut av regnskapet (regnskapsnær rådgivning)
- Budsjettering/prognoser
- Regnskapsanalyse og økonomisk rådgivning
- Utfylling, veiledning og rådgivning vedr. ligningspapirer
- Lønnsutbetalinger og -rapportering
- Skatte- og avgiftsklager
- Skatte- og avgiftsråd

Mer »innafor».....

- Valg av virksomhetsform
- Etablering av virksomhet/selskapsstiftelser
- Opphør av virksomhet/avvikling
- Omdanning/omorganisering av virksomhet, herunder egenkapitaltransaksjoner
- Fusjoner og fisjoner
- Kjøp/salg av driftsmidler
- Bistand med due diligence
- Generasjonsskifter
- Bindeledd i kontakten mellom kundene og deres bank- og forsikringsforbindelser

Innafor

Forsikringen dekker der medarbeider er **utleid** som regnskapsmedarbeider, controller, regnskapssjef og økonomisjef.

Funksjon som CFO kan innebære at man må være med på beslutninger som har et bredere omfang enn det rent regnskapsmessige som gjelder låneopptak, aksjedisposisjoner, fusjoner, fisjoner og annet som kan falle utenfor.

Her må uansett administrasjonen normalt ha støtte fra styret med mindre generalforsamlingen har gitt samtykke - det gir jo en viss ryggdekning.....

Eksempler på rådgivning som vi mener kan ligge utenfor dekningsomfanget

- Bistand med budsjett / prognose – når dette er basert på regnskapene som er ført
- Generell økonomikompetanse - må defineres nærmere
- Bistand med Due Diligence - ok når det gjelder å forklare regnskapet
- Bistand med stiftelse av selskaper - Standard enkle selskaper i Brreg
- Bistand med kapitalendringer i selskaper - ok ift å redegjøre for regnskapet
- Bistand med fusjoner og fisjoner - obs mot advokatmat ...
- Verdivurderinger - redegjøre for førte verdier...

Eksempler på rådgivning som vi mener ligger utenfor dekningsomfanget

- Rådgivning i tilknytning til opprettelse av testament.
- Kompliserte arverettslige disposisjoner.
- Odel, kår, bruksretter...
- Veiavtaler, fiskeretter, avtaler generelt, etc.

Grensen mot advokatvirksomhet ?

Domstolloven § 218.

Den som vil utøve rettshjelpvirksomhet, må ha bevilling som advokat etter [§ 220](#). Med rettshjelpvirksomhet menes ervervsmessig eller stadig yting av rettshjelp.

Profesjonsutøvere kan gi råd i juridiske spørsmål som står i nær sammenheng med hovedvirksomheten deres !

Rettsråd ?

Domstoloven gir adgang til at **rettshjelp** kan ytes av enhver i den utstrekning rettshjelpen er **nødvendig** for å yte god og fullstendig hjelp.

Regnskapsfører skal imidlertid ikke påta seg oppgaver i strid med domstollovens bestemmelser.

GRFS pkt. 2.6 sier til dette at regnskapsførervirksomheten skal kun påta seg rådgivningsoppgaver dersom virksomheten har egen eller innleid kompetanse på det aktuelle området.

For tilfeller hvor man blir klar over at rådgivningen vil kunne omfatte områder man ikke føler seg helt trygge på, bør man vurdere å innhente kompetansen eksternt.

Husk derfor

Rettshjelpsperspektivet kan godt være dekket gjennom intern kompetanse, f.eks. juridisk eller takstmenn, men det gjør ikke at det automatisk kommer innenfor profesjonsansvarsforsikringen !

Er du i tvil om det er innafor...,
spør oss eller Regnskap Norge !

Til slutt noen tips for å forebygge ansvarskrav

A. Inngå oppdragsavtale/oppdragsbekreftelse med klientens medunderskrift der oppdraget er klart definert/presisert.

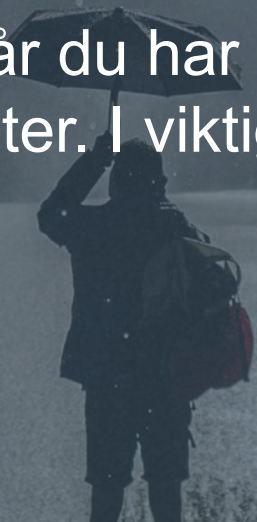
B. I et løpende regnskapsoppdrag der det allerede foreligger en oppdragsbekreftelse, bør det uansett være skriftlig dokumentasjon på ethvert rådgivningsoppdrag for klient, enten dette er stort eller lite. Her syndes det en del i praksis.

C. Sjekk regelverk og fakta grundig før råd gis. Kontakt juridisk ekspertise ved behov.

Flere tips

D. Dokumenter diskusjoner og konklusjoner (referat, notat, e-post mv.). Det hender ikke sjelden at klient og regnskapsfører har ulik oppfatning om hva som faktisk har skjedd og hva revisor har uttalt seg om. For å unngå å komme opp i en diskusjon om dette med klienten, er det greit å kunne dokumentere dette.

Noter ned det som var tema når du har vært i dialog med klienten enten dette gjelder telefonsamtale eller møter. I viktige saker, send gjerne en kort oppsummering til klienten.

Enda flere tips

E. Skriv notater/korte referater etter viktige møter/telefonsamtaler.

F. Ved bistand med ligningsoppgaver, gå igjennom selvangivelsen sammen med klienten før innleveringen, og inform om skattemessige konsekvenser på relevante punkter. Særlig gjelder dette de største postene i selvangivelsen. Sørg for å dokumentere dette.

Noen tips til slutt.....

G. I tilfeller der klienten er sent ute med nødvendige opplysninger slik at selvangivelse ikke kan leveres rettidig, informer om at det kan ilegges forsinkelsesavgift. Gi klienten informasjon om at dersom selvangivelsen ikke leveres innen ligningen legges ut (normalt primo oktober), kan klienten risikere å bli skjønnsignet, samt tape sin klagerett.

H. Sørg for å innta en rimelig ansvarsbegrensningsklausul i forbindelse med oppdragsavtale eller oppdragsbekreftelse. Bruk RN sin oppdragsavtale....

2-trinns verifisering !!

Flere og flere blir utsatt for CEO-svindel. En CEO-svindel er et bedrageri hvor personer utgir seg for å være direktør/kontaktperson hos en kunde og tar kontakt med en regnskapsmedarbeider for å lure medarbeideren til å foreta urettmessige transaksjoner. Kontakten kan skje både på e-post og telefon (SMS). Svindlere har ofte god kunnskap om virksomheten. Det får henvendelsen til å fremstå som troverdig.

Modus er ofte ferietid med mange vikarer. Det er viktig at bedrifter informerer sine ansatte om dette. Svindlere kan også ringe inn til bedrifter og spørre etter informasjon om ansatte/roller i bedriften. Vær forsiktig med gi slike opplysninger.

Transaksjoner må ikke gjennomføres bare på bakgrunn av e-postmeldinger, uten å ta en telefon til vedkommende som har sendt e-posten, for verifikasjon.

Målet med CEO-svindel er å lure en økonomimedarbeider til å betale en faktura eller overføre penger til en konto som ikke er kundens. Svindlere bruker forskjellige fremgangsmåter. Målet er penger og hovedprinsippene er de samme. Svindleren håper på at ofrene har mye å gjøre og sier at overføringer/betalingen av penger må skje raskt.

Svindlerne er ofte grundige i sine forberedelser. Nøkkelpersoner i bedriften blir identifisert. Det blir etablert domene med bedriftens navn for å kunne opprette e-postadresser som ligner på de bedriften faktisk har.

Svindleren sender en e-post eller SMS som tilsynelatende kommer fra «kunden».

«Kunden» ber om en større overføring til et kontonummer eller varsler om at en overføring er nødvendig i påvente av videre kommunikasjon. Det kan bli vedlagt en falsk faktura i e-posten. Svarer regnskapsføreren på henvendelsen blir svaret sendt til svindlerens e-postadresse, ikke til kundens e-postadresse som står i avsenderfeltet.

E-postene kan være godt skrevet på norsk med «kundens» vanlige signatur/logo.

Vær oppmerksom på !

Er det en e-post eller SMS hvor du blir bedt om å overføre penger uten videre dialog og at dette haster kan dette være et svindelforsøk.

Les e-posten nøye og se etter unormale elementer. Dette kan eksempelvis være manipulert fra-felt og svar-felt, bruk av .com/.net/.org i stedet for .no.

Formuleres e-posten med en ordlyd i retning av tillit, trusler eller fristelser så er dette kjente tegn på svindelforsøk – og dårlig/rar norsk.....

Se godt på og kontroller betalingsinformasjon og/eller faktura mot tidligere transaksjoner.

Noen råd: (SOP – Standard Operasjons Prosedyre)

Les e-post **to ganger** hvor det anmodes om overføring av penger!

Ledelsen bør **informere** sine økonomimedarbeidere på forhånd hvis de vet at det kan være aktuelt med raske pengeoverføringer i tiden som kommer.

Hvis du som regnskapsfører mottar e-post fra kunden om å overføre penger, så send kunden en SMS hvor du ber om at overføringen bekreftes.

Dersom det står et telefonnummer i e-posten hvor det blir bedt om pengeoverføring, så må det ikke brukes. Er e-posten svindel så går telefonnummeret til svindleren - ikke til kunden. Kommer beskjeden om pengeoverføring på SMS må man ikke ringe opp samme nummer uten å undersøke først. Spør noen andre på jobben om nummeret til kunden.

Tillit og stress !

E-posten kan starte med «koseprat» - «Hei ! Er du på kontoret i dag» så blir det etter noen e-poster snakk om et mindre beløp som må overføres. Ved neste kontakt er det et større beløp....

Av nyere dato er Deep Fake – hvor man manipulerer stemme over telefon eller både stemme og bilde over PC. Dette siste er ikke svært utbredt, men bærer bud om hvor utviklingen kan gå.

Dersom transaksjonen gjennomføres så ring banken med en gang for å varsle om hendelsen - eventuelt få stoppet transaksjonen.

Anmeld saken til politiet !

Politiet er interessert i å få inn meldinger om bedrifter som har blitt utsatt for svindel eller er forsøkt svindlet.

Sikkerhetsforskrift ved betalingsoppdrag

Det skal være innarbeidede rutiner for arbeidsdeling, slik at ikke samme person både kan registrere og godkjenne betaling. Arbeidsdeling kan skje internt i regnskapsførervirksomheten eller mellom regnskapsførervirksomheten og oppdragsgiver.

Det kreves 2-trinns verifisering for alle betalingsoppdrag utført på vegne av kunder. Autentiseringen skal skje gjennom en annen kanal enn den betalingsoppdraget kom gjennom.

Ved **brudd på Sikkerhetsforskriften** ved betalingsoppdrag kan erstatningen reduseres eller bortfalle helt !

Eksempel 1

En ansatt i et regnskapsfirma oversitter fristen for å melde en kunde inn i momsmanntallet (lovpålagt register for moms for virksomheter). Oversittelsen fører til at kunden lider et økonomisk tap i og med at momsfradraget som kunden skulle fått ikke er blitt gitt.

Omfattes kravet av forsikringen? - Momskravet kan dekkes inn under formueskedeforsikringen.

Er kunden rettslig erstatningsansvarlig? - Regnskapsføreren har et profesjonsansvar som bl.a. tilsier at det er uaktsomt å ikke overholde frister, det foreligger altså et ansvarsgrunnlag i saken. Det er videre sammenheng mellom skadelidtes økonomiske tap og feilen regnskapsføreren gjorde.

Eksempel 2

Et regnskapsfirma har inngått avtale med en kunde om å forestå betalinger av fakturaer for kunden. En ansatt i regnskapskontoret glemmer å betale kundens skattekrav. Som følge av forglemmelsen blir kunden ilagt en straffeskatt og lider et økonomisk tap.

Omfattes kravet av forsikringen? - Straffeskatten kan dekkes inn under formueskedeforsikringen.

Er kunden rettslig erstatningsansvarlig? - Regnskapsfører har et profesjonsansvar. Forglemmelsen av å betale skattekravet er en uaktsom handling, det foreligger derfor et ansvarsgrunnlag i saken. Det er videre sammenheng mellom skadelidtes økonomiske tap og feilen regnskapsføreren gjorde.

TAKK

Per Oddvar Pallum
Stein Uhnger